

Wat kan groen van rood leren en vice versa

DHV Klantendag Gebiedsontwikkeling 30 november 2009 Amersfoort

Een gesprek over de vraag: "Wat kan groen van rood leren en vice versa?" Fieke Krikhaar faciliteerde het gesprek. Hans van Engelenburg gaf een inleiding op het thema. Het verslag is opgesteld aan de hand van one liners van de deelnemers en tekeningen. Voor kennismaking zie www.dhv.nl/bm.

Introductie Hans van Engelenburg

Ideeen voor de Betuwelijn en de Ecologische Hoofdstructuur zijn ontstaan in de jaren 80 van de vorige eeuw.. Waarom ligt de Betuwelijn er wel en waarom ligt de EHS er mogelijk pas in 2030?

In het project Zuid Holland Zichtbaar Groener besloot de provincie alleen die groen- en recreatieprojecten te honoreren, die zelf geld meebrachten en die op tijd klaar kunnen zijn. Deze procesingreep introduceerde beleidsconcurrentie en maakte snel duidelijk wie echt wat wilde.

Stelling: de groene sector kan het realiserend vermogen vergroten door beter te leren spelen met de schaarse factoren geld en tijd.

Analyse door de deelnemers

- Zelfs groene projecten waar veel geld voor is en ruim de tijd, komen niet van de grond.
- De A4 door Midden Delfland is er ook nog niet, na 40 jaar
- Natuur en groen zijn een bijverschijnsel bij andere projecten
- Natuurontwikkeling heeft een zwaar negatieve vermogenswaarde.
- Wat is de waarde van een dagpauwoog?
- De waarde van groen en recreatie is enorm. Niemand haalt het in zijn hoofd het Vondelpark te bebouwen.
- Waar komt de toegevoegde waarde van natuur, groen en recreatie terecht?
- Ik heb kinderen!
- Het is en feestje op andermans grondgebied.
- Een zeer beperkt aantal partijen als SBB en Natuurmonumenten monopoliseren de natuurontwikkeling, terwijl particuliere natuurontwikkeling en beheer geen kans krijgt.
- In hoeverre is de groene sector bekend met contractvormen uit de infrawereld,

- bijvoorbeeld geïntegreerde contracten voor bouwen en beheren?
- Grond voor realisatie van de EHS is inmiddels aangekocht, maar niet op de juiste plek. Reactie: En wie bepaalt dan wat de juiste plek is en wat natuur is?
- Een rol van de overheid is logisch, maar niemand wil ervoor betalen
- Uiteindelijk vinden we het met zijn allen niet belangrijk genoeg. Reactie: Waarom legt Brussel ons dan Natura 2000 op?
- Natuurbehoud is niet gelijk aan ontwikkeling

Oplossingen van de deelnemers

1. Overheidsingrijpen is nodig om externe positieve effecten te internaliseren, net zoals je negatieve effecten aanpakt. "Als ik niet gedwongen was door de gemeente Den Haag, zou ik als woningbouwcorporatie dat geld investeren in de directe omgeving van de woningen en niet op 10 minuten fietsafstand"
2. Lef en durf bij bestuurders. "Een gemeente heeft jaren gelden bouwgrond gekocht die uiteindelijk niet voor bebouwing in aanmerking komt. Wat te doen? Terugverkopen aan agrariërs? Deze wethouders kiezen voor natuurontwikkeling en nemen het miljoenenverlies aan boekwaarde."
3. Meer ruimte voor het particuliere initiatief en de rol van de terreinbeherende organisaties verduidelijken.
4. Denken in belangen en waar komt de waarde terecht? Bijvoorbeeld bij recreatieondernemers, projectontwikkelaars en zorgverzekeraars. "Witte" gebiedsontwikkeling: de belangen van groen, blauw, rood, grijs zodanig gemengd dat (financiële) waarde ontstaat.
5. Verandering van cultuur: eigenaars van het natuurdenken zijn niet gewend te communiceren met andersdenkenden en daarmee te onderhandelen.
6. Waardecreatie door fysiek creatievere verbinding van rood en groen, bijvoorbeeld in parken en gebouwen

Nadere inlichtingen bij:

*DHV B.V.
Ruimte en Mobiliteit
Investment Services*

*Dhr drs. W.J.J. van
Engelenburg
Laan 1914 nr. 35
3818 EX Amersfoort
Postbus 1132
3800 BC Amersfoort
T (033) 468 3115
F (033) 468 28 01
www.dhv.nl/*